

Annotatie commissie Zorg, Welzijn, Cultuur & Sport (ZWCS)

Van: L.M. (Mark) Jongsma
Telefoon: 010 -267 2559
E-mail: m.jongsma@griffie.rotterdam.nl
Ons kenmerk: 25bb006382

Datum : 11 september 2025
Betreft : 2^e termijn over Collectiecentrum Rotterdam
Vergadering: 17 september 2025

1. Doel van de bespreking

De commissie bespreekt in 2^e termijn het Herzien Raadsvoorstel over 'Besluit haalbaarheidsfase Collectiecentrum Rotterdam, tevens start project' met wethouder Kasmi. De commissie dient de gemeenteraad te adviseren over dit raadsvoorstel.

Op [18 juni](#) is de commissiebespreking van het Collectiecentrum Rotterdam niet afgemaakt. De bespreking is toen na de 1^e termijn gestopt omdat de wethouder een nieuw voorstel voor wat betreft de financiën met de commissie zou delen. De brief hierover is ontvangen ([25bb005068](#)). Ook is op 1 juli het herzien raadsvoorstel ([25bb005073](#)) ontvangen. Het eerste besluitpunt is aan het nieuwe ontwerpbesluit toegevoegd.

Op [woensdag 10 september](#) is een technische sessie gehouden waarin een toelichting gegeven is over het ambitiedocument voor het collectiecentrum op De Nieuwe Zevenkamp, de financiële uitwerking van de twee varianten (met of zonder Nationaal Museum van Wereldculturen NMVW) en het tot nu toe gelopen besluitvormingsproces.

De raad wordt gevraagd om te besluiten over:

- in het licht van het besluit van het college de ontwerpfase voor Collectiecentrum RotterdamM(CCR) te starten, inclusief het Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW), op de locatie De Nieuwemeer in Zevenkamp, te besluiten het voorbereidingskrediet (€ 2,85 mln.) ter beschikking te stellen voor het NMVW-deel van het collectiecentrum;
- het ambitiedocument voor inpassing van het Collectiecentrum Rotterdam (CRR) op De Nieuwemeer in Zevenkamp vast te stellen, met de volgende 6 principes:
 1. CCR is herkenbaar past binnen de stedenbouwkundige omgeving;
 2. CCR is een vriendelijke, stille buur;
 3. CCR heeft een positief effect op omliggende verkeersnetwerken;
 4. CCR draagt bij aan een ruimtelijke en functionele verbetering van de directe omgeving;
 5. natuurinclusiviteit speelt een belangrijke rol op de gevel, het dak en in de buitenruimte;
 6. CCR is een klimaatbestendige en duurzame ontwikkeling.

2. Te bespreken stukken

- Herzien raadsvoorstel over besluit haalbaarheidsfase CCR Rotterdam (CCR), tevens start project

[\(25bb005073\)](#)

Met bijlagen

- *Bijlage 2 Haalbaarheidsstudie Collectiecentrum Rotterdam* ([25bb005075](#))

- *Bijlage 3 Ambitiedocument CCR Zevenkamp* ([25bb005076](#))

Er is ook nog een geheime bijlage bij de stukken (25bb002551). Dit document treft u in de digitale kluis.

- Afdoeningsvoorstel wethouder Kasmi toezeggingen over start ontwerpfasen Collectiecentrum Rotterdam ([25bb005068](#) met bijlage 25bb005069 over Intentieverklaring OCW)

- Wethoudersbrief Kasmi over terugkoppeling werkbezoek Brussel (25bb005086)

3. Voorgeschiedenis

Collectie Rotterdam wordt sinds 1979 in het gemeentelijk erfgoeddepot Metaalhof beheerd, welke het einde van zijn levensduur nadert. In de brieven van 21 maart 2023 ([23bb001931](#)) en 14 mei 2024 ([24bb003082](#)) bent u respectievelijk geïnformeerd over de scenariokeuze en de voorkeurslocatie.

In het Integraal Huisvestingsplan Cultuur 2025 - 2027 (IHP) is de vervanging van het huidige Metaalhof opgenomen op bladzijde 16. Met het vaststellen van het IHP is krediet verleend van 40 t/m 70 mln. voor de vervanging van het huidige Metaalhof. Volgens dit IHP volgt er nog een aanvullende claim voor (de voorbereiding van) de verhuizing. In de commissie van [11 december](#) en de raad van [30 januari](#) heeft u over het IHP gesproken.

4. Aandachtspunten

Op basis van de scenariostudie is besloten om het haalbaarheidsonderzoek uit te voeren voor 'nieuwbouw op een nieuwe locatie' in twee varianten, met en zonder het Nationaal Museum van Wereldculturen (NMVW).

Middels locatieonderzoek is primair de Nieuwemeer, voormalig sportterrein in eigendom van de gemeente Rotterdam, als potentiële locatie naar voren gekomen. De haalbaarheidsstudie is daarom uitgevoerd voor deze specifieke locatie.

Hierna is gestart met de uitwerking van een Technisch Programma van Eisen (PvE). Samen met de toekomstige huurders zijn de technische specificaties uitgewerkt, waaraan het gebouw dient te voldoen. Dit heeft niet tot technische knelpunten geleid, die de realisatie onmogelijk of onwenselijk maken.

Er heeft ook een analyse plaatsgevonden m.b.t. klimaatrisico's, waaruit is gebleken dat er een zeer klein risico is op een overstroming en rekening dient gehouden te worden met het risico op bodemdaling, hoge grondwaterstand en extreme regenval.

Moderne erfgoeddepots gaan uit van het 'Deense model' waarbij het binnenklimaat stabiel gehouden wordt door de warmtebuffer van de ondergrond. Door het 'Deense model' is het ook aanzienlijk makkelijker om het als Energieneutraal Gebouw (ENG) uit te voeren. De norm in het IHP is bouwen conform Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG). De beperkte opslag in de stichtingskosten om van BENG naar Energieneutraal Gebouw (ENG) is beperkt (ca. 4%) en leidt tot een gebouw met lagere onderhouds-, vervangings- en energielasten.

Het technisch PvE is opgesteld in 2 varianten met en zonder het NMVW. Deelname van NMVW leidt tot schaalvoordelen in de bouw van het collectiecentrum, die vervolgens leiden tot een aanzienlijk lagere kostendekkende huur (KDH). Daarnaast leidt deelname van NMVW ook tot toename van beschikbare kennis en expertise, meer reuring en levendigheid in het gebouw en meer samenwerkingskansen. Met het samenbrengen van de verschillende etnografische collecties, komt in Rotterdam de grootste etnografische collectie van Nederland.

Wel leidt deelname van NMVW tot een financieel risico op de voorfinanciering, waardoor afspraken zijn gemaakt over de looptijd van het huurcontract (40 jaar) en het Rijk (ministerie van OCW) een intentieverklaring heeft afgegeven. Hoewel het gebouw aanzienlijk groter wordt (van 6.700 m² naar 12.800 m²) is de impact op de omgeving voor wat betreft verkeersdruk en bezoekers beperkt; dit neemt door deelname NMVW niet aanzienlijk toe.

Gelet op bovenstaande heeft het college besloten de ontwerpfase te starten voor een ontwerp inclusief het NMVW. Middels een participatietraject is gebleken dat er onzekerheid is over mogelijke verkeersoverlast en het verdwijnen van uitzicht bij direct omwonenden. De afdeling Ruimtelijke Ordening en Advies (ROA) heeft daarom een Ambitiedocument voor de omgeving opgesteld, waarin criteria zijn opgenomen waaraan het ontwerp moet voldoen (zie bijlage 3).

Het raadsvoorstel voor een museumvisie volgt dit najaar.

5. Juridische en/of financiële consequenties

Juridisch

Samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst zijn uiteenlopende afspraken gemaakt met verschillende Rotterdamse partijen en het NMVW. Alleen als de omstandigheden en uitgangspunten ernstig wijzigen, kunnen de partijen onderling het gesprek voeren of het onder de nieuwe omstandigheden nog redelijkerwijs kan worden verlangd de overeenkomst voort te zetten.

Omgevingsvergunning

De Nieuwemeer is eigendom van gemeente Rotterdam en heeft bestemming 'Bedrijf -3', 'verkeer-verblijfsgebied' en 'groen'. Het CCR wordt naar verwachting ca. 15 meter hoog. Conform bestemmingsplan mag tot maximaal 7,5 meter worden gebouwd. De verwachting is dat via een reguliere buitenplanse procedure kan worden afgeweken hiervan.

Geheimhouding

De haalbaarheidsstudie Collectiecentrum Rotterdam is als achtergrondinformatie bij het raadsvoorstel bijgevoegd. Deze is bovendien onder oplegging van gedeeltelijke geheimhouding krachtens de artikelen 87 en 88, tweede lid, van de Gemeentewet jo. artikel 5.1, tweede lid, onder sub b, van de Wet open overheid.

Het belang van het openbaar maken van deze informatie weegt niet op tegen het financiële belang van de gemeente en haar partners. Het college stelt voor na vijf jaar (8 april 2030) een herbeoordeling te doen van de geheimhouding.

Financieel

In het herziene raadsvoorstel gaat het uitvoerig in op het verschil tussen de varianten met of

zonder NMVW.

In de recente berekening begroot het adviesbureau BBN de stichtingskosten voor de variant zonder NMVW op € 36.140.000, - en de variant met NMVW op € 64.370.000, -. De kapitaallasten die voortvloeien uit de stichtingskosten worden voor het deel van de Rotterdamse partijen gedekt vanuit de Rotterdamse Investeringsmotor RIM, cilinder 5. De stichtingskosten worden via de kostendekkende huur (KDH) doorberekend aan de gebruikers van het collectiecentrum. Gemeente Rotterdam compenseert vanuit de RIM de toename van de kapitaalslasten voor de Rotterdamse partijen en er is een separaat budget aangevraagd vanuit het IHP voor andere kosten die in de KDH stijgen.

Voor de variant zonder NMVW is een dekkingsbehoefte van ca. € 1,42 miljoen p/j en voor de variant met NMVW € 1,07 miljoen p/j vanaf 2029. Dekkingsbehoefte is de aanvullende financiering via de subsidie om de hogere KDH te kunnen betalen.

Voor de verhuizing is een budget benodigd van ca. € 9,1 miljoen. Om de ontwerpfase tot en met het Definitief Ontwerp (DO) voort te zetten is een voorbereidingskrediet nodig van ca. € 4,0 miljoen voor de variant zonder NMVW en € 5,9 miljoen voor de variant met NMVW. De stichtingskosten voor deze ingrepen in de buitenruimte, inclusief bijkomende kosten en interne kosten, zijn begroot op ca. € 1,6 miljoen. Voor deze kosten wordt een aanvraag gedaan bij het GO-fonds. Deze middelen zijn vanaf 2030 benodigd, bij besluitvorming over het DO in 2027 dienen de middelen te zijn gedekt. De financiering van de aanrijroute i.h.k.v. bouwverkeer wordt vanuit het project gedekt.

Onduidelijk is hoe de besluitvorming over de aanwending van de middelen uit het GO-fonds zich verhoudt tot het voorliggende besluit. Kan er worden besloten om het GO-fonds niet aan te wenden?

6. Achtergrondinformatie

- Integraal Huisvestingsplan Cultuur 2025 – 2027 ([IHP, p. 16](#))
- Voorjaarsnota 2025 (webpagina [73](#) en [80](#))
- Collegebrief over scenariostudie Collectie Centrum Rotterdam ([23bb001931](#))
- Collegebrief over Locatieselectie Collectiecentrum Rotterdam ([24bb003082](#))
- Ontwikkeling Stadsmuseale Functie
- Beantwoording vragen Engberts en Coskun over 'Zwaar weer voor het Maritiem Museum' ([25bb000527](#))
- Beantwoording vragen Van der Velden over 'Rotterdams profiel van het Wereldmuseum' ([24bb000184](#))

7. Verdere procedure

Besluitvorming over dit raadsvoorstel is voorzien in de raadsvergadering van 2 oktober. U kunt aangeven of u dit wilt behandelen als hamerstuk, tweeminutendebat of als regulier debat.